

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Becskerek, Obiljtyeva (Zápolya) u 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 5 D	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21			

Albánia békét akar az SHS. állammal.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jun. 20.

Az új albán kormány elnöke, Vandoli táviratot küldött Pasity miniszterelnöknek, amelyben biztosítja, hogy az új albán kabinet baráti politikát ohajt folytatni az SHS. állammal szemben. Pasity hasonló tartalmu választáviratot küldött Tirannába.

A magyar kölcsön jegyzése Franciaországban presztizs-kérdés.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, jun. 19.

George Raynald szenátor, a francia szenátus külügyi bizottságának alelnöke, Franciaország népszöveg-ségi megbízottja ma nyilatkozott a Magyar Távirati Iroda párisi munkatársának a magyar kölcsönről.

Raynald megállapítja, hogy Franciaország kormányának a figyelmét nem kerülte ki annak fontossága, hogy Franciaország a magyar gazdasági újjáépítésben résztvegyen és ezzel hozzájáruljon Európa pacifikálásához. Franciaország számára presztizs kérdése és erkölcsi kötelesség, hogy ne legyen az egyetlen nagyhatalom, amely a kölcsönjegyzéstől tartózkodik. A francia pénzügyi körök is érdeklődtek a kölcsön iránt és várják, hogy a kormánytól felszólítást és törvényhozási hozzájárulást nyerjenek.

Olaszország is részt kért a magyar kölcsönjegyzésből, pedig az ő helyzete sem kedvezőbb a francia piacénál. Franciaország hitele különben megszenvedné, ha a kölcsöntől való tartózkodását a pénzügyi helyzettel akarná indokolni.

A magyar politikából.

Budapest, jun. 19.

Az egyes párt szerdán este rendkívül népes értekezletet tartott, amelyen a kormány összes tagjai megjelentek.

Elsőnek Mayer János elnök, a rokkantkérdést ismertette, amelynek fontosságát Almássy ügyvezető-alelnök fejtegette. A párt a kérdés végleges rendezésére egy tizenhét tagból álló delegációt küldte ki.

A párt gyűlése után Mátészalka község küldöttsége átnyújtotta Bethlen miniszterelnöknek a község diszpolgári oklevelét, amelyet Bethlen beszéd kíséretében vett át. Ezután bankett volt, amelyen Bethlen felköszöntötte Horthy kormányzót, akinek születésnapja volt.

Csak az új választások segíthetnek a helyzeten.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jun. 20

A kormányzó és az ellenzéki pártok közötti ellentétek napról-napra fokozódnak. Az utolsó napok eseményei is amellet bizonyítanak, hogy a mostani tarthatatlan helyzetből csak egy új választás eredményei vezethetik ki az országot.

Az összetűzések különösen a koalíciós-pártok és földmives-párt között vannak napirenden. A földmives-párt a legutolsó a pártot ért rajlei támadás miatt hosszú tiltakozást nyújtott be Jovánovity Ljuba házelnökhöz, Pasity miniszterelnökhöz és dr. Srksity belügyminiszterhez, amelyben erélyesen tiltakoztak a képviselői immunitás megsértése miatt.

Lazity Vojiszlav, Dimitrijevit Dule, Vuity Dimitrie, Moskovlevity és Mileity földmives képviselők tegnap délután személyesen nyújtották át Pasitynak tiltakozó iratakat. Ez alkalommal figyelmeztették arra, hogy június 22-én, vasárnap a földmives-párt Mokrinba kerületi gyűlést hív egybe, amelyre hír szerint a Szrnao is nagyban készül. A földmives-párt képviselői kijelentették, hogy Pasity miniszterelnököt személyesen teszik felelőssé mindazon következményekért, amelyek a felüztelt tömegszeszvedély folytán előállhatnak.

A földmives-párt a miniszterelnök-nél tett ezen tiltakozó megjelenéséről hivatalos kommunikét is adott ki. A kommuniké szerint, amikor a földmives képviselők kijelentették, hogy a miniszterelnököt személyesen teszik felelőssé az esetleges incidensekért, Pasity csendőroket hivatott be hivatali helyiségébe és eltávolította velük a földmives képviselőket, mert fenyegették őt.

A földmives-párt képviselői ezután dr. Srksity belügyminisztert keresték fel. A belügyminiszter kijelentette, hogy a pártnak Mokrinba egybehívott gyűléséről van tudomása. Ugy emlékszik azonban, hogy ugyanerre

a napra a radikális-párt is gyűlést hívott egybe Mokrinba és a Szrnao is akkor tartja zászlószentelését. Miután ilyenformán a közbiztonságot erősen veszélyeztetve látja, a mai minisztertanácsi ülésen valószínűleg azt fogja javasolni, hogy az összes gyűléseket, amelyeket Mokrinban akarnak megtartani tiltsák be.

A minisztertanács ülése.

A tegnapi minisztertanács folyó ügyekkel foglalkozott. Így Vukicsesity Voja postaminiszter referált blédi utjáról.

Pasity Blédbbe utazik.

Dr. Nincsitly külügyminiszter még nem érkezett meg Blédből, ahová a királynak jelentést tenni ment. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy Pasity miniszterelnök a mai minisztertanácsi ülés után már holnap Blédbbe utazik, hogy a királynak a politikai helyzetről jelentést tegyen.

Sumenkovity képviselő a királynál.

Sumenkovity Ilija dr. demokrata képviselő ma elutazott Blédbbe, ahol jelentést tesz a királynak az ohrídi kerületből történt kiutasításáról.

Srksity belügyminiszter ez ügyben részletes felvilágosítást kért a bitolji főispántól, aki jelentésében elmondotta, hogy Sumenkovity köztársasági elveket hirdetett s amiatt vált szükségessé a kitiltása.

A kormány intervenciál a szófiai események miatt.

A kormány tegnap memorandummal fordult a népek tanácsához, amelyben rámutatott a legutóbb történt szófiai merényletre és a tanács intervencióját kérte, hogy a jövőben meghiusítsanak hasonló eseményeket. Egyuttal kéri a tanácsot, hogy gondoskodjon a külföldi diplomaták védelméről, mert már harmadizben történt meg, hogy az SHS követet megtámadták.

Matteoti gyilkosai vallanak.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Róma, jun. 19.

Milánói szocialista körökből eredő jelentések szerint Volpi bevallotta, hogy Matteotit meggyilkolták és holttestét Vicoto közelében elásták.

Az esti lapok jelentése szerint Filipeli a vizsgálóbírónak beismerő vallomást tett. Ugyanecsk beismerő vallomást tett Dummi is.

Az olasz vasutasok Matteoti meggyilkolása miatt tüntetosztrájkra készültek. A kormány azonban leszereelte őket.

Az angol munkáspártnak Matteoti meggyilkolásával foglalkozó elitelő határozata az olasz parlamentben nagy megütődést keltett.

A francia kormány új külügyi politikája.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, jun. 19.

Herriot fogadta Huymans belga külügyminisztert és Paarmore lordot. Huymans kijelentette erről az első tanácskozásról, hogy nagyon sok kérdést sikerült egyöntetűen megoldaniok.

A Temps szerint az új francia kormány Németországgal szemben olyan politikát fog folytatni, amely a francia kormányt nagyon közel viszi az angol kormányhoz.

A szenátusban ma olvasták föl Doumergue szenátor lemondólevelét. A szenátus elhatározta ezzel kapcsolatban, hogy a köztársaság elnökéhez üdvözlő levelet fog intézni.

A szenátus elnöki székére a baloldal jelöltje Bienvenu Martin, ellenfele pedig Deselves, a republikánus unió jelöltje.

A hadkötelesek beosztása a tartalékállományba.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, jun. 20.

A becskereki városi katonai ügyosztályban most dolgoznak a hadköteleseknek a tartalékállományba való beosztásán. Az összes katonaköteleseket ugyanis, érteve ezalatt ugyanis azokat, akik szolgálati kötelezettségüknek már eleget tettek, besorozzák a tartalékállományba és megjelölik, hogy melyik fegyvernem hányadik ezredéhez és csapatához tartozik, hogy behívás esetén tudja hovátartozandóságát.

A beosztás nagy munkát ad, mert nem kevesebb mint harminékét év-folyam hadköteleseiről van szó. Mindegyik személynél ki kell keresni a szükséges adatokat és csak azután vezethető be az előírt nyilvántartásokba és sorozható be a tartalékállományba. Előreláthatólag még hosszabb időt igényel a szükséges munka, úgy hogy a beosztások kiosztása a kontemplált időnél későbbben fog megtörténni. Valamennyi 1870—1902. években született hadkötelest idézvényvel behívnak annakidején és kiadják neki a beosztásról szóló végzést. A jelentkezés a tervek szerint a Vársár-téren fog történni. Egy-két nap alatt kiosztják valamennyi határozatot.

Első szárnycsapások a művészet felé.

A gimnázium tanulójának rajz- és kézimunkakiállítása.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 20.

A napokban nyílt meg a beeskeri gimnázium szerb és magyar tagozatának rajz- és kézimunkakiállítása a gimnázium egyik elsőemeleti termében. A kiállításon az intézet alsó osztályainak növendékei sok értékes és megkapóan kedves rajzzal, festménnyel, párnahímzéssel és zsebkendő kivarrással, szőnyegdiszlettal stb. lepték meg a közönséget. A kiállításra került apróságok csaknem kivétel nélkül a látogatók legteljesebb tetszését és elismerését vívták ki. Mindegyik darab a szorgalmat, komoly akarást, a törekvést dokumentálta s egyúttal annak a lelkiismeretes tanításnak is volt a bizonyítéka, melyben a tanulókat részesítették.

A rengeteg rajz, vízfestmény közül nehéz a legjobbakat kiválasztani. Mégis megismereltük a legsikerültebbek szerzőinek a nevét bejegyezni. Ezek a következők: Sztojkovity Rudmilla, Berkovity Milorád, Várady József, Tóth János, Rajesin József, Virgil Milos, Somogyi Lajos, Weisz Éva I. osztályú tanulók. Barankov Milán, Arszin Péter, Ambrus Ádám, Frank Olga, Csaplja Pavle, Neuzer Gizella, Lehner Jozefina, Tolvay Julia, Benó Teodor, Masovity István, Dojkov Bojana, Somogyi Lajos II. osztályú tanulók. Jovanovity Milán, Milyity Radivoj, Ninkov M., Herczog Ernő, Birg Ferenc, Tunner Lajos, Dimitrijevity Szevan, Hammesz Klári, Loch Lajos, Borsodi Ferenc, Rubin Lenke, Dojkov Vojislav III. osztályú tanuló. Igen sikerült volt számos negyedik osztályú növendéknek rajza is.

A kézimunkák közül Mirkov Olga, Pin Zorka, Jovanovity Vojislav, Krausz Magdolna, Berberszki Dragica, Guttman Anna, Jovanovity Vojislava, Petrovity Zsófia, elsőosztályú növendékek.

Gyorgyevity Boszilkó, Nikolity Draginja, Popovity Miro, Cvejity Olga, Milanov Szmilja, Branko Miroszav, Csuresin Dragisa, Neuzer Gizella, Csirity Dorilla, Vujanov Deszanka, Szejity Melania, Veliszavljevity Ivánka, Mocity Mária, Kusity Márta, Olyán Angyella, Krszity Ilija, Popov Gyurgyevka, Nedeljkovity Ivánka, Mateity Georgina, Perity Kszenia, Dojkov Bojánka, Freund Teréz, Dulica Gyurgyin, Kusity Miroszava, Nesztorov Dulica, Celder Emma, Petrovity Milica, Levakov Mizerka, Frank Olga, Iramiszavljevity Mürjam, Csernik Irénke, Nikolity Mara, Lehner Jozefina, Nikolity Mora, Lehner Jozefina, Radoszavljevity Wata, Lozanity Milica másodosztályú tanulók.

Rubin Lenke, Nedelykovity Angelina, Gruity Gyurgyica, Fenyves Bözsi, Hammesz Klári, Sey Neel, Kurueski Ruzsieska, Csiszár Valy, Ignatovity Ruzsica, Lajos Mária, Szabinac Dobrilla, Fischer Magda, Sztanisity Radojka, Sztojkovity Radmilla harmadik és Vorigity Radmilla, Jovanovity Leposzava, Alagity Nedeljka, Joszilov Morina negyedik osztályú tanulók munkái voltak tetszelősek.

Kettős rablógyilkosság az alsóbánáti Kovinban.

Beeskerek, jun. 20.

Mélyen tisztelt közönség! Önök nem is tudják, hogy a hirszolgálat mennyire fontos egy lapnál? Önök, akik buzából, olajból, borból, kanavászból, beesületsértésekből, tüdőgyulladásokból és egyéb mesterségekből élnek, nem is sejtik azt, hogy milyen rettenetes dolog az, ha nem történnék semmi szenzáció. Olyan, ami igazán szenzáció és amit meg lehet írni. Hosszu lére eresztve, véresen, szenzációsan, hogy a mélyen tisztelt közönségnek borsódzon a háta. Mi szegény emberek, akiket a fátum azzal hozott a világra, hogy abból éljünk, amit mások beszélnek, pletykálnak ilyenkor nyár táján, véres verejtéket izzadunk, hogy kihozzunk egy kis szenzációt. Egy kis történetet, akármilyen, csak valami legyen. Már most elképzelhető, hogy ilyenkor mit jelent ez a hüvös szó, hogy — gyilkosság! Minden újságíró ilyenkor felvillanyozva ugrik föl és rohan, hogy mindenkiel beszéljen, mindent lásson, hogy az elébb említett m. t. közönség ne ne pásszolja az ugyancsak m. t. áldozatok utolsó sóhaját. Hát bizony ez nem valami szép dolog, de ha már a közönség ezt szereti! Hát tessék elképzelni, hogy micsoda érzés lehet azután az, ha az újságíró egy ilyen szenzációval — lemarad? A „lemaradás” újságírói műhelynyelven azt az állapotot jelenti, hogy mindenki tudja, mert a konkurens lap már megírta.

Ilyen szenzációt hozott tegnap az egyik szuboticeai magyar és az egyik beográdi szerb újság. Szépen, hátborzongatóan, megdöbbentően, mindent kimerítően és jól értesülten meg volt itt írva, hogy Kovinban egy Balog Sándor nevű 70 éves koresmárost és leányát megölte egy román katonaszökevény.

Az eset borzasztó. És ami még borzasztóbbá teszi, az a tény, hogy a két lapkollégánk „kiküldött tudósítója” június 17-ikén jelenti a hajmeresztő gyilkosságot, amely május 14-ikén, szóval több mint egy hónappal ezelőtt történt és amely a „Torontál” 112-ik számában május 16-ikán már szépen kiszínezve megíródott.

Szörnyűség. Itt csak két eset lehetséges. Ez a szegény tudósító vagy mint egy új Ripp valahol dermesztő álmomba merült és most ébredt föl és ott akarja folytatni az életet, ahol tegnap elhagyta. Oda kellene adni szegénynek az azóta megjelent lapokat, nehogy tévedésből újra megírja őket. Vagy:

Osodálattal kell megállanunk a természet ezen újabb misztikumával szemben. Itt a mindig kutató, fűrészemberi érzés meg kell hogy álljon — itt hinni lehet csak! Hinni, hogy ez a gyilkosság hajszálnyira megisméltődött! Akkurate: — most! Vasárnapról hétfőre virradó éjjel! Kiküldött tudósítónk jelenlétében!

A bejelentő hivatal átszervezése.

Berendezik a nyilvántartó új helyiségét.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 20.

A rendőrségen most folynak a bejelentő-hivatal átszervezése körüli munkálatok. Mint megírta a „Torontál”, a városi képviselőtestület elfogadta dr. Djermevov Dusán rendőrkapitány szabályzat-tervezését a fontos intézmény átszervezéséről és fejlesztéséről s így most már semmi akadály sem hámul a nagyszabású terv megvalósulása elé.

Az előkészületeket most kezdték meg a rendőrségen. Jelenleg a bejelentő hivatal berendezése folyik. Az új helyiségben, mely az első emeleten az edigi iktató helyén lesz, most állítják fel a szekrényeket, amelyekben reteszenként külön-külön csoportosítják a beeskeri lakosok adatait. A városban letelepedett és állandóan ittlakó polgárokról kettős nyilvántartást fognak vezetni. Az egyikben lakhelyük, illetve utcaik szerint tartják evidenciában a lakosokat, a másikban pedig alfabetikus sorrendben a vezetéknevet véve alapul.

A nyilvántartásokat jelentkezés alapján fektetik fel. A jelentkezések sorrendjét később állapítják meg, amikor a lakosok az előkészületek befejeződtek. Ugy tervezik, hogy szeptemberig elkészülnek a reorganizáció munkájával.

Megalakult az angol-jugoszláv klub.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 20.

A Dr. Djermevov Dusán rendőrkapitány kezdeményezésére megindult mozgalom, mely egy angol-jugoszláv-klub alakítását célozta, tegnap jutott el az első nevezetes határhöz. Tegnap délután volt ugyanis az előkészítő értekezlet, a melyen a klub megalakítását határozták el.

Az értekezletet, melyet a Messinger-intézet elsőemeleti nagytermébe hívtak össze, hat órákor nyitotta meg a mozgalom megindítója, dr. Djermevov Dusán. Angol nyelven, majd német beszédben üdvözölte a szép számban megjelent érdeklődőket, utána pedig ismertette az angol-jugoszláv-klub céljait és programját. Elmondotta, hogy a klub a két nemzet közötti közeledést kívánja elősegíteni, azonkívül az angol nyelvet óhajtja tagjaival elsajátíttatni. E célból állandó klub-helyiséget tartana fenn, ahol hasznos szórakozás mellett a tagok gyakorolhatnák nyelvstudásukat és a rendelkezésre álló nagymennyiségű olvasmányok s később a nyelvtanár segítségével elsajátíthatják a szinte nélkülözhetetlenül fontos világnyelvet.

Djermevov dr. beszédének elhangzása után ideiglenes vezetőséget választottak, mely az alakulás előkészületeit intézi. Az ideiglenes vezetőség elnökeül özv. dr. Wattay Dezsónét, titkárául Kusejeva Olgát választották. A választmányba Dim Simonné, Stein Jánosné, Várady

Bubus, Brbolja Koszta, dr. Djermevov Dusán, Szabó Zoltán, Müller Fritz és dr. Mara Jenő kerültek be. Az ideiglenes vezetőség vasárnap délelőtt tizenegy órákor újlag összejött és előkészíti az alakuló közgyűlést.

Az angol-jugoszláv-klub egyelőre a Messinger tanintézet nagytermében tartja helyiségét, melyet Messinger Karolina igazgatónő lekötelező szíveséggel átengedett erre a célra, az iskolaéig kezdetéig pedig gondoskodik majd a vezetőség a város központjában más alkalmas otthonról.

Két bányai hid javítása.

A noviszádi építészeti igazgatóság dönt a rekonstrukciók ügyében.

Beeskerek, jun. 20.

A küszöbön álló megyei utjavításokkal kapcsolatosan előtérbe került két fontos közlekedési hid helyreállítása is. Az egyik Tomasovácon a Temesen vezet keresztül, a másik pedig Jarkovácon a Berzava-ésatornán szolgál átjáróul.

Érdeklődünk a megyei mérnöki hivatalban, milyen stádiumban van a két fontos forgalmi hid javítási ügye, ahonnan azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az iratokat felterjesztették a noviszádi gradjevinski direkcijához, vagyis építészeti igazgatósághoz, amely ebben a kérdésben döntésre hivatott fórum. A megye azzal a megjegyzéssel küldte el az okmányokat, tervrajzokat és költségvetést, hogy a két hid megnyitása közlekedésügyi szempontból rendkívül sürgős, emiatt érdeke a környékbeli községeknek, melyekre bányák hat, hogy a forgalom más irányban bonyolódik le. Valószínű, hogy a noviszádi építészeti igazgatóság figyelembe veszi a nyomós érveket és késedelmeskedés nélkül fog határozni az engedély kiadása felett.

Az előkészületek megtörténtek, úgy hogy amint megérkezik a jóváhagyás, azonnal kiadják az értekezlet a nyersanyagok beszerzésére, és a munka elvégzésére. A tomasováci hidra a költségelőirányzat negy-száznyolevanezer dinár körül forog. A jarkováci hid előirányzatát még nem készítették el s így korai még kontemplációkról is beszélni.

A Temes hid újjáépítése ötven munkanapot vesz igénybe. Az alsó szerkezet egy része megmarad, csak egyes gerendákat cserélnék fel újjal, a felső része ellenben teljesen új anyagból készül. Hossza pontosan nyolevanhat méter és hetvenöt centiméter lesz. Hogy jobban megóvják az időjárás szeszélyeitől, a felső szerkezetet kátránnyal átfestik.

A jarkováci Berzava-hid egészen új konstrukciója lesz. Hossza meghaladja a huszonhat métert.

Mindkét hiddal még ez évben elkészülnek, úgy hogy rövidesen azon helyreállhat a Temes- és Berzava-környéki falvak között a rendszeres közlekedés.

Med. univ. 1090
Dr. Schwerer Rudolf

fogorvos-spezialista,
Grác, Berlin, zürichi gyakorlata után
rendel Velikibeeskeren (a volt Eisen-
städter-féle házban) Pupinova (Árpád)
utca 4. sz. a. Ugyanott fogtechnikai
laboratórium arany koronák, hídak,
szájpadlások készítése stb.

tegnap központi zsin M zasság Az egy voltak grádi gatója zsaí jec

Rend kerek jövő gyűlés zikók

Kinev Holodo elemr veze k

Halál link. h 18-ikán megha leány ki a va mélynek volt. Ha zsef, fiv szolja.

A Du Beograd nap este Beograd jón a amely B mány ké jük utaz niszteri t jai: a f Gordoun főnök, az talmazóv viselőte tanácsos. Konepte a bolgár zottság ban az el

Házass beskerel natskidve got kötöt tés helye

A Velj egylet to des évi Ernőné szépszám évi jelen ségvetés kitották amelynek láné, Ber rolyné, Lászlóné, Adolfné Gézáné, rics Istv dr. Kusz Istvánné, Mara J Perisies stantinné gelschné Imréné, Wehner dr. Kova ger Karo likán Lip A szám Grósz Gé Ödön és

HIREK

— június 20.

Esküvő. Fényes esküvőt tartottak tegnap délelőtt tizenegy órakor a központi gör. kel. templomban. Terzin Mileta földbirtokos kötött házasságot Jovanovity Juliannával. Az egyházi házasságkötésnél tanuk voltak Pavlovity Hadzsi, a beográdi Szerb-Amerikai Bank igazgatója és Drazsity Vászsa novakanjizsai jegyző.

Rendkívüli városi közgyűlés. Beeskerek város képviselőtestülete a jövő hét szerdáján rendkívüli közgyűlést tart a transzformátoros házikók ügyében.

Kinevezés. A belügyminisztérium Holodovszki Dimitriét Szrpszkielemirre irnok-végrehajtónak nevezte ki.

Halálozás. Mély részvétellel értesülünk, hogy Dukesz Zsófia folyó hó 18-ikán a semrialli szanatóriumban meghalt. A fiatalon elhunyt urileány halála mély részvételt váltott ki a városi társadalmában, amelynek egyik legkedvesebb tagja volt. Halálát atyja, dr. Dukesz József, fivére és előkelő rokonság gyászolja.

A Duna-bizottság Beogradban. Beogradból jelenti tudósítónk: Tegnap este nyolc órakor érkezett meg Beogradba a „Nikola cár” nevű hajón a nemzetközi Duna-bizottság, amely Bratiszlaván székelt. A kormány képviselőiben Bezdánig eléjük utazott Brkity és Szubotity miniszteri titkár. A Duna-bizottság tagjai: a francia kormány részéről Gordoun külügyminiszteri osztályfőnök, angol részről Baldes felhatalmazott miniszter, Ausztria képviselőiben Buckalden miniszteri tanácsos, Románia megbízásából Konepte és Bulgáriából Luzorof a bolgár vasutak főigazgatója. A bizottság szombaton tartja Beogradban az első ülését.

Házasság. Borbély István Veliki-beskerék, Schumetz Juliska Banatskidvor, folyó hó 16-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

A Veliki-beskeréki Jótékony Nőegylet folyó hó 14-én tartotta rendezési közgyűlését dr. Vinczevidy Ernőné elnöke alatt, a tagok szépszáma részvétele mellett. Az évi jelentés, a számadás és költségvetés letárgyalása után megalakították egy évre a választmányt, amelynek tagjai lettek: Bárány Béláné, Benzé Miksáné, Beneth Károlyné, Benó Mihályné, Czikajló Lászlóné, Demkó Miklósné, Freund Adolfné, Gallusz Györgyné, Grósz Gézánné, Haidegger Özönné, Jemrics Istvánné, Kluge Károlyné, dr. Kuszing Jánosné, Krumenacker Istvánné, dr. Mangold Samuné, dr. Mara Jenőné, Marton Andorné, Perisics N. Irén, Popovics P. Konstantinné, Solyomossy Lajosné, Stalgelschmidt Jánosné, dr. Várady Imréné, dr. Wattay P. Dezsóné, Wehner Györgyné, Glieck Manóné, dr. Kovacevity Dusánné, Messinger Karolin, Nikolity Miklósné, Pelikán Lipótné, Várkonyi Józsefné. A számvizsgáló-bizottság elnöke Grósz Géza, tagjai pedig Haidegger Özön és Tolveth Oszkár lettek.

Csendélet az országuton. Dungal Mátyás és Stefanov Miklós lukinoszeli földművesek tegnap Écskáról Lukinoszeli felé igyekeztek. Alighogy elhagyták a községet, megtámadta őket Szubu Tódor, Lapor Aurél és Bugár Pavel, valamennyi románécskai földműves. A három támadó botokkal volt fel-fegyverkezve, melyeket természetesen rövidesen működésbe hoztak. Az egyenlőtlen erejű harc Dungal és társának rovására folyt le. Mindketten súlyosabban megsebesültek. Feljelentésük alapján megindult a bünyügyi vizsgálat.

Ami új a nap alatt.

Előre el kell árulnunk, hogy ez a bizonyos új a női öltözködés terén történik és nem valahol Párisban vagy Wienben, hanem itt nálunk. Analizáljuk tehát ezt a kis újat: a korzón fiatal hölgyek jelennek meg könnyű nyári öltözetben, finoman domborodó idomokkal, szemnek tetszetősen. Ez igen kellemes tény és az emberek csak azt sajnálják, hogy nem három szemük van, mert akkor mind a hárommal élveznék a szemnek tetszetőst. Megfigyelték a jószeműek, hogy a fiatal hölgyeken bizonyos domborodások sokkal merészebben domborodnak mint eddig. Hogy így mondjuk, remek szép előnyük még előnyösebben tűnnek fel, mint eddig. Azonnal megindultak a nyomozások és a megéjtett vizsgálatok kiderítették, hogy a hölgyek számúzték gardérobjukból a fűzőt és a leibehet (melltartó). Ninesen szükségük ilyen holmikra, visszatértek a természetességhez, mert ez a bizonyos természetesség és szabadság jobban előnyükre válik. — Természetes, hogy ez a kis merész újítás nem maradt hatástalanul a férfiakra. Egész egyszerűen lázba, tűzbe és izgalomba jöttek. Szemüket le nem veszik egy-egy ilyen hölgy testének bizonyos részéről, sőt egyesek nagyítóüveget is hordanak magukkal. Ez kérem az az ugynevezett új a nap alatt. Eddig a női öltözködés a férfi tetszés jegyében történt. De hova könyveljük el ezt a mostani vakmerőséget. Ez már több mint tetszeni vágyás. Ez formálisan támadás a férfi temperamentum ellen.

Halál Lenin eltűnt naplója miatt. Moszkvából jelentik: Lenin halála után Ismailoff tanár vezetése alatt bizottságot küldtek ki Lenin irásainak, magánleveleinek átvizsgálására. Amikor a bizottság befejezte működését, kitűnt, hogy Lenin naplója eltűnt. Emiatt vád alá helyezték a bizottságot, amelynek elnökét, Ismailoff tanárt halálra ítélték, míg a másik két tagot életfogytiglani fegyházra. Állítólag a naplót ellenforradalmi célokra fordították.

• **Nikkelezni, galvanizálni** Krausznál Veliki Beskerék. Telefon 323

A bánáti ipartestületek szövetsége. A beeskereki ipartestület a bánáti összes ipartestületek bevonásával folyó hó 22-én, vasárnap d. e. 9 órakor tartja meg szervezkedő nagygyűlését a Szerb Korona-szálloda nagytermében, melyre az ösziparosságot azzal hívja meg a vezetőség, hogy ott a tárgyalandó ügyek fontosságára való tekintettel minél nagyobb számban jelenjenek meg. A nagygyűlésen alakítják meg a bánáti ipartestületek szövetségét és megvitatják a sérelmek orvoslásának lehetőségeit.

Az új üzletzárási rendelet. A szociálpolitikai minisztérium az üzletzárási új rendeletet adott ki. A rendelet értelmében Beogradban az üzletek naponta 12 órát tarthatók nyitva. A szerbiai városokban és falvakban reggel hat órától este nyolcig, az ország többi városaiban és községeiben pedig nyáron reggel 5 órától este hét óráig. E rendelet alól kivételt képeznek: 1. Élelmiszerkereskedők piaci árusok, akik reggel négy órától este tizenegy óráig tarthatják nyitva üzleteiket. 2. Gyümölcs-, főzelék- és tejtermékkereskedők, akik reggel öt órától este nyolc óráig tarthatják nyitva üzleteiket. 3. Virágkereskedők és temetkezési vállalatok reggel hat órától este nyolc óráig. 4. Trafikok és monopóliumi cikkek kereskedései reggel hat órától este kilenc óráig tarthatják nyitva üzleteiket. Szeged idején az üzletek két órával hosszabb ideig tarthatók nyitva, de akkor kisegítő személyzetet kell felvenni a tulajdonosoknak. Hasonlóképpen országos vásárok alkalmával is 2 órával tovább tarthatók nyitva az üzletek. A kereskedelmi szezon ideje a következő: Nagykereskedőknek Beogradban, mint az egész országban márc. 1-től április 30-ig és szeptember 15-től november 15-ig. 2. Detajlkereskedéseknek március 1-től április 30-ig és november 1-től december 31-ig.

Szoborleleplezés Kovaacicán. Beogradból jelenti tudósítónk: Június 28-ikán, Vid napján a bánáti Kovaacicán községben ünnepélyes keretek között leleplezik Mileity Szvetozár emléksobrát. Tegnap egy küldöttség járt Kovaacicáról Beogradban, amely meghívta az ünnepségre az összes minisztereket és radikális-párti képviselőket.

A beeskereki Srnao új vezetősége. A beeskereki Srnao új vezetőséget választott, mely a következőképp alakult meg: Elnök Lonesár Paja. Titkár: Gruin Zoran. Pénztárnok: Veliszavljevity Milán.

Tolsztoj és az ortodox egyház. Érdekes és eddig ismeretlen részleteket közöl Bienstock, a nagy orosz író barátja, Tolsztoj utolsó napjairól, amelyeket Ostapovoban töltött. Most kerültek napfényre a cári levéltárból az erre vonatkozó adatok. Tudvalévő, hogy ezt a kis helyet,

amely egy végtelen hősivatag közepén van, akkoriban ellepték az Ochraha ügynökei és aggodalmasan lesték a haldokló utolsó kézmozdulatait és sóhajait is: szereték volna tudni, hogy vajon megter-e utolsó órájában és kibékül-e az ortodox egyházzal. A szent szinódus rendeletére a faluban püspökök várakoztak. Maga a kormányzó is megjelent és nyugtalan-ságtól tartva, erősítést kért. Antony metropolita sürgönyben kérte Tolsztojt, hogy béküljön ki az egyházzal, de nem kapott választ. Partenio ersek, mikor értesült Tolsztoj kiszendeléséről, felkereste fiait és kérdőszózkodott a haldokló egy mozdulata vagy jele után, amiből arra lehetett volna következtetni, hogy megtért. A válasz tagadó volt. Az ersek elment. Nemsokára aztán elindult a vonat is, amely a holttestet vitte 350 hívének kíséretével.

Talált sétatálcát. Folyó hó 15-én a színházban találtak egy világos színű sétatálcát. Tulajdonosa átveheti a rendőrség 5ös számú szobájában.

A bánáti szokolisták kerületi versenye.

Ezerhatszáz résztvevő.

— A „Torontal” tudósítójától. —

Beeskerek, jun. 18.

Vasárnap és hétfőn tartották Kikindán a bánáti Szoko-zsupa alá tartozó fiókegyesületek nagyeddi kerületi tornaversenyüket. Vasárnap reggel hat órakor indultak el Beeskerekről a helybeli és délbánáti Szoko-csapatok, nevezetesen a beográdi vendégcsapat, a perlezi, opovói, csentai, crepajai, bavanis-tai, vrsaci és belackvai szokolisták, mintegy kétszáz beeskereki katona és a beeskereki katonazenekar. Utközben csatlakoztak a délbánátiakhoz az eleméri, novibecseji, dragutinovói, padéji, krszturi, novakanjizsai, banatskaarangyelovói, basaidi és mokri szokocscapatok.

A kikindai vasútállomáson ünnepélyes fogadtatásban részesültek a szokolisták. A Szoko-zsenekar indulója közben futott be a vonat az állomásra, melynek perronján már várakozott a város színe-java. Jaksity Sztojan esperes üdvözölte a nagy számban érkezett vendégeket és biztosította őket vendégszeretettől. Az üdvözlésre Moljac Milivoj a Szoko zsupa elnöke mondott szép, meleg szavakban köszönetet. A Szoko-szövetség részéről Paunkovity Gyuró alelnök beszélt, majd Damjanovity M. tábornok, a szubotitai divízió parancsnoka szólt fel. A beszédek elhangzása után a szokolisták felsorakoztak és ünnepélyesen bevonultak a városba.

Délután nagyszabású atlétikai versenyen vettek részt, amely több számban szép eredményt hozott. Este a népkertben Szoko-akadémia volt, amelyen N. Letity Georgija

Schicht

Az eredeti
Schicht-szappan

a „Szarvas”-védjeggyel,
minden takarékos házi-
asszony kedvence szappana.

Valódi csakis a Schicht névvel és a „Szarvas”-védjeggyel

kikindai görög keleti püspök és Majinszki Luka polgármester, azonkívül a város több vezető személyisége is megjelent.

Hétfőn a kora reggeli órákban beköszöntött esős időjárás némi változásokat okozott a programban. Délelőtt a templom előtt sorakoztak, majd felvonultak a főbb utvonalakon, végül is a városháza előtt állapodtak meg. A városháza erkélyéről Moljac Milivoj, a bánati szoko-zsupa elnöke megköszönte a polgármesternek és a lakosságnak a szép fogadtatást és örömeit fejezte ki afelett, hogy a kikindaiak felismerték és megértették a Szoko ideák szépségét, hogy lelkesedni tudnak értük s ezt oly kedves formában kifejezésre is juttatták. Utána Majinszki Luka polgármester beszélt, aki örömeinek adott kifejezést, hogy éppen Kikinda volt az a város, amely vendégül láthatta a negyedik kerületi verseny alkalmával a bánási szokolistákat. Végül Paunkovity Gyuró, szövetségi alelnök üdvözölte a szokolistákat, örömeit fejezte ki, hogy oly imponáns számban jelentek meg s hogy együtt látja őket működni a katonasággal.

A beszédek végeztével tisztelgő elvonulás volt Damjanovity tábornok Paunkovity szövetségi alelnök és Moljac zsupa elnök előtt.

Délután különféle tornamutatókat és szabaddzsidókat mutattak be, melyeknek minden egyes számával nagy sikert arattak. A Vásár-terén felállított tribünökön mintegy hatezer ember helyezkedett el, akik lelkesen tapsoltak a szépen előadott mutatóknak. Nagy tetszést keltett a hatvankét lovas szokolista felvonulása is.

Este hangversenyt rendeztek a Nacional nagytermében

A szokolisták kedden reggel visszatértek Becskerekre.

A tornaversenyből tisztán fennmaradó összeg meghaladja az ötvenezer dinárt, mely felezésben a zsupát, felezésben pedig a kikindai Szokot illeti meg. Az ünnepélyen összesen mintegy ezerhatszáz szokolista vett részt.

SZINHAZ.

Június 20. 21., 22. Aranykakas. Énekes bohózat.

Aranykakas. A rendezésnek mindenre kiterjedő precizitása, friss tempó, a játéknak jóleső üdősége: ezek voltak velejéről a becskereki műkedvelők tegnapi előadásának, amely — mint mindenkor, valahányszor csak ezek a mindenképpen elsőrendű műkedvelők a közönség elé lépnek — őszinte, nagy sikert aratott. Ennek a sikernek országrésze Nyárai Rezsőt, ezt az igazi izig-vérig művészbembert illeti meg, aki már Becskerek kulturéletében nélkülözhetetlen tényezővé vált. Nyárai rendezői keze életet és művészetet varázsol a szinpadra és kevés eszközzel stílust és izlést tud előteremteni. De a kiváló rendezőn kívül fenntartás nélküli, őszinte elismeréssel kell adoznunk a szereplőknek is, akik egy összevágó, nagyszerűen gördülő előadás keretében adták újból tanubizonyosságát nem mindennapi képességeiknek és tudásuknak. Szikra Julianna szerepében Vajdáné Burget Róza aratott nagy és jelentős sikert. Minden szava jellegzetes, minden mozdulatával a szerepében felol-

vadni tudó, szinpadra teremtő nő árulja el. Nem mondunk újat, amikor Kovacsik Irmus üde és megkapó játékára, elragadó temperamentumára és hangjának izta csengésére mutatunk rá. Nagy és őszinte sikere volt. Flott Ilus: tegnap láttuk először a szinpadon, de első bemutatkozása alkalmából is már ünneplésben részesítette a közönség, amire bájos megjelenésével, intelligens, finoman árnyékoló beszédjével mindenképpen rá is szolgált. Nyárainé Oroszy Margit természetes és jóleső közvetlenségével közel férkőzött a közönség szívéhez. Grób Magda ezuttal is bebizonyította, hogy legjobb műkedvelőink egyike, aki minden szerepében szint és sugárzást hoz a szinpadra.

A férfiak közül természetesen Nyárai Rezsőről kell elsősorban megemlékeznünk. Az igazi művész imponáló tudásával és megtanulhatatlan érzékével alakította tegnapi szerepét is, felruházva azt fölüeny tehetségének minden csillogó tulajdonságával. Nyárai léttől sugárzó, meleg humorban felolvadó alakítását a közönség zúgó tapsokkal honorálta. A férfi együttes másik kiváló alakja Ágoston Ede volt, aki mindenképpen eleven és természetes alakításával valósággal elragadta a közönséget. Kitiűnő volt Fürge szerepében Gerő Miklós, aki oly otthonosan mozog a szinpadon, mintha a színjátszás terén már nagy mult állna mögötte. Vajda Lajos jól felfogott, egységes és minden ízében kifejező előadását is szeretettel és nagy elismeréssel köszönte meg a közönség. Dr. Gyárfás ügyvéd szerepében Róna Tibornak volt igaz sikere. Róna Tibor tagadhatatlanul valódi színészi tehetség és egyik legfőbb erőssége a becskereki műkedvelő gárdának, aki ezuttal is a vérbeli színész rutinjával és képességével ruházta fel alakítását. Igaz vonásokkal építette fel szerepét Trebitsch Manó is. Az előadás sikeréhez kisebb szerepeikben Behring György, Sebastján Anus, Leffelholz, Sólyom György, Gerő Rózi, Oláh Lajos, Zádor Imre, Levkovics Irén, Kovács I., Fehér E., Ágoston Károly és Zeller László járult hozzá.

A zenei részt Láng Imre, városunk zenei életének ez a kiváló reprezentánsa látta el, mesterien. Az ő elsőrendű, gondos ütemvezetése és a katonai zenekar nagyszerű teljesítménye minden díszretnen felül áll.

Herriot, Macdonald és Marx találkozása.

A „Torontói” tudósítójának távirata

Weimar, jun. 19. Erkelenz demokrata képviselő fölvetette azt az indítványt, hogy Herriot, Macdonald és Marx találkozzanak egy közvetlen tárgyalásra, ami a leggyorsabban tisztázhatná a helyzetet.

Hoffmann Józsi a Fehér galamb-ban!

Városunk kedvence, Hoffmann Józsi harmonikaművész és kupléénekes megérkezett vendégülében (Pupinova [Árpád] utca 15.) legújabb kupléival fogja a t. közönséget szórakoztatni. Jó és izletes ételekről és kitiűnő kúdrici borokról gondoskodik és számos látogatást kér

SZOBCSÁK FERENC, vendégülős.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Veliki Becskerek.

Atulásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prág., Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére valutabiztosításokat legjutányosabban eszközöl a Nagybecskereki Takarékpénztár, Veliki Becskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 10. Vezérigazgató 52.

Sport

Csütörtöki eredmények. Kadima—Zseljeznicsári 1:1 (1:1). Bajnoki mérkőzés. Biró: Cselekity. Szlávija—Schwäbische 1:1 (1:1). Bajnoki mérkőzés. Biró: Podgradszki.

TÖZSDE

Június 19. Beograd. (Zárlat.) London 366-30, Páris 455, Newyork 8450, Genf 1496, Szaloniki 367-70, Prága 270-50, Wien 0119, Bukarest 3750, Amsterdam 3180.

22751/924. szám. 1191

Hirdetmény.

A kerületi pénzügyigazgatóság Velikibecskereken, az irodák fűtésére szükséges 200 köbméter I-a tüzelőfa és 100 métermázsa kőszén beszerzése céljából 1924. évi július hó 18-án d. e. 11 órakor árlejtést tart.

Óvadéku folyó évi július hó 18-án d. e. 10 óráig az ajánlatba hozott összegnek állampolgáraink részéről 5 százaléka, idegen állampolgárok részéről pedig 10 százaléka fizetendő be a pénzügyigazgatóság pénztárába.

A feltételek megtudhatók a pénzügyigazgatóság I. sz. szobájában, ahol a hivatalos órák alatt közlelbi felvilágosítás is nyerhető. Velikibecskerek, 1924. évi június hó 11-én.

Eremin, pénzügyigazgató.

Schick Ferenc hárfaművész és kupléénekes

hangversenyez ma és naponta a „Zenélő-órások” címzett vendégülében a Korona-utca 40. sz. alatt. — Egész éjjel nyitva. — Vasárnap szombaton egyez házikolbász, vasárnap halászlé, rántott hal és turóeszesza. — Kitiűnő kúdrici fehérbor literenként 6 és 7 Din az utcán át, valamint vörösbör is. 1181 Dopler Ferenc, vendégülős

Krumenacker István

nyug. vasati főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálást és vasuti szállítástól eredő mindennemű visszkereket (hiányok, sérülések és határidő túllépések). Vel. Becskerek, Etvesova u. 5.

Polgármesteri hivatal Velikibecskereken. 11727—924. sz. XXVI.

Felhívás. Felhivatnak mindazon adózók, akik az 1924. évi II. negyedet bezárólag hátralékban vannak adójukkal, hogy azt 8 nap alatt feltétlenül fizessék be. A mulasztók ellen a legszigorubb végrehajtás fog vezettni. Velikibecskerek, 1924 május 30. Bogoljub Alekszity, polgármester.

„Red Oil Company” Braća Komlós Velikibecskerek Iroda: Pupinova (Árpád) u. 4. Telefonszám: 135.

Ajánl raktárról azonnali szállításra a legolcsóbb napiárban: benzint, petróleumot, gép- és hengerolajakat, kocsikenőcsőt, valódi angol gépsziját és amerikai manilat. 1002 Viszonteladónak és cséplőgéptulajdonosoknak nagy árengedmény. Kérjen árajánlatot!

A gyárak központján, a város területétől nem messze, egy nagy háztelek 1175 jutányos áron eladó (Esetleg parcellákban is) Érdeklődni: Krunksa u. 19.

Jó házból való fiukat fizetéssel felvesszünk tanoncoknak. DAUN vaskereskedés. 1183

Egy komplett bogrnarszerszám 1183 eladó. Cim: Barbara Kwint, Katarinovac.

Gazd' uram! Aratáshoz a Kohn Ignác-féle pálinkát használja, Mert buzáját könnyen és gyorsan lekaszalja! 1141

Eladó lakóház azonnal beköltözhető lakással, jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett. Zeleznicki red (Német végsor) 13/15. Kaulitz és Leipnikker, Velikibecskerek Pasityeva (Tomasováci) utca 5. 1154

Ház, mely áll 3 szoba, fürdőszoba, konyha, veranda, éléskamra stb.-ből, szabad kézből eladó. Vétel esetén azonnal beköltözhető. Bővebbet Piking Jakab ügynöknél. Kladjia Pleitz Fer. Pál

Ára 1 Din

Mussolini király ne

A „Torontói

Most ke... Mussolini tája után... kabinetje... azonban ne... A Popole... rint Muss... háborut idé... listák és a f... A Matte... vádoltak tel... nősen Filipe... a fogság, ak... ben szenved.

Az egész... lemondott. A... zető-igazgató... toztatták. A l... tünést keltett... Marinelli v... hogy azt hisz... ben van egy... ban. A rendőr... azonban nem... Egy római... peli állítólag... teoti meggy... Marinelli felel... Mussolini le... megerősítette... gálat lefolyta... gyobb érlye... lemező, hogy... eddig a legels... Mussolini el... ben szólnak... helyén és aka... Olaszország is

A Duna-

- Beogradí tu

A Duna-bizo... jelezte a „Toro... érkezett meg... délelőtt muta... miniszterelnökr... ügyminiszternek... tagjai az udvar... irták neveiket... A bizottság... beográdi egye... diszgyűlést tart... Momcsilo dr... tott meg. Besz... hogy bár a bizo... vár, — a szak... biztosítása — r... nehéz megbiza... keresztülvinni.